

ΕΝΑ ΘΑΝΑΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΝ ΕΚΛΑΓΚΕΥΣΙΝ

Ο "ΦΑΟΥΣΤ", ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

(Ο άνθρωπος που πούλησε στον Διάβολο την ψυχή του)

Ε κρατώ!.. Σέ κρατώ, ποιηρό Πνεύμα!

Την ίδια στιγμή που η κραυγή αυτή του Φάουστ αντηχούσε μέσα στο έρημο σπουδαστήριο του, έξω, από το δρόμο, άκουσθηκαν άλλες φωνές. Φωνές ύποκρες και άργες, που έμοιαζαν με το μακρόσυρτο σφύριγμα του ανέμου, όταν περνά έπάνω από μια απέραντη έρημο. Ήταν φωνές Πνευματών!

Πνεύματα και Άερικά είχαν στήσει χορό έξω από τη θολωτή πόρτα του σπουδαστηρίου κι' έβγαζαν κάτι αλλόκοτα ξεφωνητά:

—Προσοχή! "Ένας δικός μας έχει πιαστή! —Μείνετε απέξω! Κανείς να μην ακολουθήσει! —Προσέχετε! "Ας πετούμε τριγύρω και ας κυττάσουμε να τον βοηθήσουμε!.." "Ας μην έγκαταλείψουμε έναν αδερφό μας, που πάντοτε μάς στάθηκε χρήσιμος!.." Ο Φάουστ δεν άκουγε τις φωνές των Πνευματών. "Έβλεπε μόνο το δαιμονικό σκυλί που εξακολουθούσε να μεταμορφώνεται διαρκώς, προσπαθώντας να τόν ξεφύγει. Μά ο Φάουστ είχε πάρει πιατή τη συνήθεια να έφορκιζή τά Πνεύματα. "Άρχισε να απαγγέλλη έναν έξορκισμό:

Μέσα σέ φλόγες, Σαλαμάντρα, χάσου! Τρέξετε με μωρμουρητά, εδώ, Νεράιδες, στά νερά! Και σύ, Σουλφίδα, φέξε και σύ, Δαίμονα σπιτικής, σέ μένα τρέξε! Τό έργο, Κόθραλε, να τελειώσης πρόβαλε!..

Μά τό δαιμονικό πλάσμα εξακολουθούσε να μένη μπροστά του, απείραστο από τους έξορκισμούς. "Ένώ ήταν σαν ένας κοινός σκύλος, έμοιαζε τώρα με θηρίο καταχθόνιο τής Μυθολογίας. "Ακίνητο, έδειχνε τά σουβλερά του δόντια στον δόκτορα.

—Πρέπει να μεταχειριστώ μεγαλύτερους έξορκισμούς! είπε ο Φάουστ.

Κι' έκανε άμέσως τό σημείο του Σταυρού. —Τρισκατάρατε! κραύαζε. Μπορείς ν' άκούσης τό όνομα Έκείνου, του Άπλάστου και Άφράστου, αυτού που λατρεύει όλος ο ούρανός, αυτό που σταυρώθηκε άνομα; Σ' έξορκίζω στο όνομα του Χριστού!

Την ίδια στιγμή, συνέθη αυτό που έπιθυμούσε. Τό δαιμονικό πλάσμα άρχισε να φουσκάει και να διαλύεται, να γίνεται ένα σύννεφο. Και σέ λίγο, τό πυκνό έκεινο σύννεφο ξανάρχισε να παίρνη μορφή. Στο τέλος, άνάμεσα από την τελευταία καταχνιά του, πρόβαλε ένα ανθρώπινο πλάσμα. "Έμοιαζε με ένα κοινό, κοινότατο ανθρώπινο, ντυμένον άπλά, σαν τους πλανοδίους φοιτητάς τής έποχής έκείνης. "Ο δόκτωρ δεν μπόρεσε να κατανικήση κάποια απογοήτευση, μόλις τον είδε έτσι.

—Εσύ λοιπόν κρυθόσουν μέσα στο σκύλο; είπε. "Ένας πλανόδιος φοιτητής!.. Με κάνεις να γελάσω!

Τόν κύτταξε άλλη μία φορά με περιέργεια, και ξαναρώτησε αυστηρά:

—Ποιός είσαι; Πώς σέ λένε; —Είμαι, άπάντησε τό Πνεύμα, μέρος από τή Δύναμι που ενώ θέλει τό κακό, κάνει τό καλό! —Τέκνο του Χάους είσαι!.. τόν διέκοψε θυμωμένος ο Φάουστ.

—"Ας είνε, είπε ο άλλος. Μπορούμε να τά πούμε και άλλη φορά, όταν ξαναάρθω. Μπορώ να φύγω τώρα, λογιάωταε;

—Δέν σ' έμποδίζω. Σέ γνώρισα πια, ώστε μπορείς, άπ' έδώ και πέρα, ναρχεσαι και να φεύγης όπóταν θέλεις. Νά ή πόρτα!

—"Η πόρτα, ναί. Μά, αυτό τό Πεντάγραμμα που είνε έπάνω στο κατώφλι σας...

—"Α! Έκανε, χαμογελώντας ειρωνικά ο Φάουστ. Σ' ένοχλεί αυτή ή Πεντάφα; Μά τότε, πώς μήκηκες έδώ μέσα τόσο κουτά, τέκνο τής κολάσεως;

—Γιά κυττάτε... δεν είνε καλά χαραγμένη. Η γωνία προς την πόρτα είνε λίγο άνοιχτή. Μά τό

πρα πια, δεν χωρώ να περάσω!

—Και γιατί δεν φεύγεις άπ' τό παράθυρο;

—Είνε ένας νέος τών Διαβόλων, άπάντησε ο περιέργος έπισκέπτης, να φεύγουν άπ' εκεί που μπήκαν.

Εύθυμια μεγάλη κατέλαθε τόν Φάουστ μόλις άκουσε αυτά τά λόγια.

—"Ωστε, έχει και νόμους ή κόλασί σας; είπε γελώντας. Και τώρα, σαν να λέμε, είσαι αιχμάλωτός μου;

Μά την ίδια στιγμή, κάτι σαν ήδονική κούρασι είχε άρχισει να άπλώνεται στα γέρικα μέλη του σοφού. Στ' αυτά του είχε άρχισει να άντηχή κάποιο μακρόσυρτο, γοητευτικό τραγούδι. Ήταν τά Πνεύματα, που σιγοτραγουδούσαν πίσω από τή μεγάλη θολωτή πόρτα. Και τό ψιλοτραγουδισμό τους αυτό έπενεραούσε στο Φάουστ, σαν τό πιο μυρωδάτο κρασί. Σέ λίγο, είχε εξαπλωθή στην πολυθρόνα του, βυθισμένον σέ νάρκη.

—"Ένα δόντι ποικιλο... ψιθύρισε τότε ο διαβολικός έπισκέπτης. Πόθ ά τό βρώ;

Έξαφνα ένας έλαφρός τριγμός, κάπου εκεί στη γωνιά, άνάμεσα από παμπάλαια και κατασκοινημένα έργαλεία, άκούσθηκε σαν άπάντησι στην έρώτησί του. "Ένας ποικτός βγήκε σέ λίγο από την κρήνη του, προχώρησε προς τό κατώφλι. Σέ λίγο, τό τρακτικό είχε χαλάσει στη γωνιά τής Πεντάφας, που έμπόδιζε τόν Δαίμονα να βγή έξω.

—"Όνειρα γλυκά... είπε τό Πνεύμα με σαρκασμό, γυρίζοντας προς τόν Φάουστ ο Σατανάς, και βγήκε έξω...

"Απογοήτσει και πίκρα είχε πλημμυρίσει τήν ψυχή του Φάουστ, όταν ξυπνώντας από τή νάρκη του, είδε πως είχε γίνει παίγνιο τών Πνευματών και του αθένητου τών.

Σκέψεις ελιθιμένες χτυπιόντουσαν ή μία με την άλλη μέσα στο ταραχμένο μυαλό του, ένα κύμα άπελπισίας τόν τραβούσε. Είχε άποτύχει με ό,τι είχε καταπιαστή μέχρι τώρα. Τί καλό λοιπόν μπορούσε να τό προσφέρη ο κόσμος;...

Έξαφνα, τούς θλιβερούς αυτούς λογισμούς του τούς διέκοψε ένας χτύπος στην πόρτα του σπουδαστηρίου του. Κάποιος χτυπούσε απέξω. Σήκωσε βαρεια τό φλογισμένο κεφάλι του και φώναξε:

—Κτυπά κανείς;

—"Εγώ! άπάντησε μία φωνή απέξω.

Ο Φάουστ άνατήρισε. "Αναγνώρισε τή φωνή του Σατανά, του ίδιου Σατανά, τόν όποιον είχε γάσει τόσο αλλόκοτα άπ' έμπρός του πριν από λίγες ώρες. "Η πόρτα άνοιξε και ο Σατανάς μπήκε μέσα. Δέν είχε πια τήν εμφάνισι του πλανοδίου φοιτητού, με τήν όποια είχε παρουσιαστή τήν πρώτη φορά. Φορούσε στολή ίπποτή τής εποχής έκείνης, φορέμα κόκκινο και χρυσοκεντημένο, μαντήλι από γυαλιστερό άτλάζι, είχε σπαθί ζωαμένο στη μέση του κι' ένα άραίο φτερό στόλιζε τό καπέλλο του. "Υπεκλήθη έμπρός στο δόκτορα με θεατρική χάρη και είπε, με ειρωνικό τόνο:

—Μάγιστρε, ο Μεφιστοφελής ο δούλος σου σέ χαίρετά!

Ο Φάουστ δέν του έδωσε άπάντησι.

—Δέν μου μιλάς; επανέλαθε έκείνος. Και όμως, έγώ ήρθα εδώ πρόθυμος, γιά να σέ βγάλω από τήν ύποχονδρία σου. Γι' αυτό φέρεσαι κι' αυτή τή μεγαλοπρεπή στολή και, άν με ρωτούσες, θα σου συνεβούλευα να κάνης και σύ τό ίδιο. Λυτρωμένος από τά δεσμά σου, θα μπορούσες έτσι να γνωρίσης και σύ τή ζωή!

Ο Φάουστ σήκωσε τά μάτια έπάνω στον διαβολικό έπισκέπτη του. Τά λόγια του τόν έκαμαν να συναισθάνεται πιο βαθειά τήν δυστυχία του.

—Βάρος, είπε, βάρος μονάχα έχει κατανήσει γιά μένα αυτή ή ζωή. "Α! τήν μισώ!

—Μισεί τή ζωή; έκανε με σαρκασμό ο Δαίμονας. "Έλα, άφησε τα μεγάλα λόγια... Θέλησες προχτές ν' άδειάσης κάποιο ποτήρι με δηλητήριο, μου φαίνεται... Μά τό παράτησες στο τέλος!...

Τά σαρκαστικά αυτά λόγια κέντριζαν τόν Φάουστ, όπως ή μύγγα τό άλογο. Κατάλαθε τόν ύπανιμωτό του Σατανά. "Έννοούσε τήν άδυναμία που είχε βείξει έμπρός στο θάνατο, τή νύχτα τής Αναστάσεως. Και τότε, πετάχτηκε έπάνω, φλογισμένος. Τρομαχτική σκληρότητα είχε ζωγραφισθή στην έκφρασί του. Αυτός, που είχε λατρεύσει ως τότε τό Θεό, πού είχε ζήση με σάλευτη πεποιθισι στη

δύναμη της σκέψης και στο μεγαλείο των ιδεών, αισθανόταν τώρα μία άκατανίκητη δύναμη να τον σπρώχνει στον θάνατο. "Ήθελε να βλαστημήσει τα πάντα, να καταράσσει τα πάντα, νομίζοντας πως έτσι θα εξεδίκαιτο τα ιδανικά εκείνα που ήταν ώς τότε ο μεγάλος σκοπός της ζωής του.

Και η βλαστήμια ξέφυγε από το στόμα του τρομερή.

—Αί, λοιπόν! κραύασε. 'Αφού οι ήχοι της Μεγάλης 'Εορτής με άρπαξαν μέσα από την άγρια ζάλη των αισθήσεών μου και με ξανάφεραν σ' αυτήν τη ζωή... κατάρρα! Κατάρρα σε όσα παγιδεύουν με πλάνα θέλγητρα την ψυχή μου! Κατάρρα στο Θεό, κατάρρα στον 'Ερωτα, στην Πίστι, στην 'Ελπίδα! Κατάρρα, πρό παντός, στην 'Υπομονή!

Σάν πνοές θυέλλης, θαρρείς, και έπλατάγιζαν τα βλάσφημα αυτά λόγια του Φάουστ, μέσα στη νεκρική 'οίγη του σπουδαστηρίου του. Κι' έξαφνα, ο βλάσφημος ωρισίασθη βαρύς επάνω στο κάθισμά του. Μά ο Σατανάς δεν τόν άφησε να συυισιασθαι θη το τί είχε κάνει.

—'Ελα! του είπε. Πάμε πειά να παίξεις μ' αυτήν τη θλίψη, πού σάν γύπας κατατρώγει τη ζωή σου... 'Ελα μαζί μου! Θέλω να σε σύρω από τη μοναξιά σου, έξω, στον κόσμο τόν πλατύ!..

—Τί να κάνω; Τί να κάνω; βόγγηξε τότε, έξουθενωμένος ο Φάουστ.

—'Ακουσε, του είπε ο Μεφιστοφελής. "Αν θέλεις να μπής στη ζωή μαζί μου, δέχομαι μ' ευχαρίστησι να γίνω δικός σου. Γίνομαι σ' αντιτροφός σου ή, αν αυτό σε ευχαριστήσει καλύτερα, σ' αντιπρέτης σου, σκλάβος σου αληθινός!

—Και πώς θα σού το πληρώσω εγώ αυτό;

—'Εχεις καιρό να τό σκεφθής άργότερα.

—'Οχι! 'Εξήγησέ μου καθαρά τούς όρους σου. Τέτοιος σ' αντιπρέτης σάν και σένα, είνε πολύ επικίνδυνος.

—Νά, λοιπόν! «'Ε δ' ω» σ' υποχρεώνομαι εγώ να σε δουλεύω, να σε ύπακούω άκατάπαυστα σε ό,τι μου ζητήσεις. Μά, όταν ανταμωθούμε ξανά «έ κεί κάτω», τότε όφείλεις και συ να κάνης το ίδιο σε μένα!

—Τό «έ κεί κάτω» σου δεν με ενδιαφέρει διόλου. Μά, αν μπορείς να με κάνης όποτε ν' άρρώσο ο ίδιος στον εαυτό μου, αν μπορείς να με ξεπλανέψης με χαρές, με χαρές πού δεν δοκίμασα ποτέ μου ως τώρα, εμπρός!

—Σύμφωνοι! φώναξε ο Μεφιστοφελής. Μονάχα, θα σού ζητήσω να μου γράψης δυό γραμμές, έτσι, για την πιστοποίησι της συμφωνίας μας. Σε όποιοδήποτε χαρτάκι, με μία μικρή σταγόνα αίμα. Τό αίμα είνε υγρό ξεχωριστό, ξέρις...

—'Εστω! είπε ο Φάουστ με άδημονία.

Και τό συμπόλαιο μεταξύ τού 'Ανθρώπου και τού Σατανά ύπογράφηκε έτσι, με μία σταγόνα από τό αίμα τού πρώτου.

—'Εμπρός! είπε τότε ο Μεφιστοφελής. Πάμε τώρα!

—Πού θα πάμε και πώς; έκανε ο Φάουστ. Πού έχεις άλογα, άμάξι;

—'Ω! Δεν μ'άς χρειάζεται τίποτε απ' αυτά, άπάντησε ο Σατανάς. Φτάνει ν' άπλώσω αυτόν έδω τόν μανδύα, θα μ'άς σηκώση άνάερα. 'Ετσι θα κάνουμε τό ταξείδι μας. 'Εμπρός, για τη νέα ζωή!

Και ο 'Ανθρώπος μαζί με τόν Σατανά ξεκίνησαν μ' αυτόν τό μαγικό τρόπο για τό τραγικό τους ταξείδι...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΔΑΧΤΥΛΑ ΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΩΝ

'Ενας Γάλλος γιατρός, πού μελέτησε χρόνια όλόκληρα τα δάχτυλα τών κακούργων, λέει ότι είνε, ένενήντα στα έκατό, παραμορφωμένα.

Μερικές απ' τις παραμορφώσεις πούχουν τα δάχτυλα, είνε χαρακτηριστικές και φανερώουν την τάσι πού έχει ο άνθρωπος.

Οι συστηματικοί διαρρηκτες, π. χ., έχουν μακρύτερα και λεπτοκαμωμένα δάχτυλα. Κι' έκτός όμως απ' αυτό τό χαρακτηριστικό, τό μεγάλο τους δάχτυλο άπέχει απ' τό δεικτη περισσότερο απ' όσο άπέχουν τα δυό αυτά δάχτυλα τών άλλων ανθρώπων.

Τών δολοφόνων τα δάχτυλα, είνε κοντά και χοντρά κι' ο αντίχειρ, σχετικώς με τ' άλλα δάχτυλα, πολύ μικρός.

Τά δάχτυλα τών λωποδυτών είνε χοντρότερα προς τό μέρος τών νυχιών, παρά στις ρίζες και στις άρθρώσεις.

ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΗ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΒΛΑΜΙΚΑ

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Μπρός στην εικόνα σου, Χριστέ,
γώ, πού δεν έσκυφα ποτέ,
σάν τόν Τελώνη, σήμερα, λυγνά τα γόνάτα μου
και σε παρακαλώ δειλά,
για πρώτη και στερή βολά
κάτι μικρά κι' άσήμαντα, να σώσης κρίματά μου!

"Όλα, για μία ξανθή τρελλή,
πού έχει τό κάντιο στο φιλι
κάθε μου στραβοπάτημα και πάσα μου άμαρτία
—μια κουμπούρια μαζί με μία
συντριβανιά μαχαριά,
μιο λαπαροτομία και μιο κουμπότρυπα, στ' άστεια.

"Όλα, για την τρελλή ξανθιά,
πούχει τα μάτια της βαθεία,
πού έμπαινε, σά μαχαριά, μέσα στα σωθικά μου
—σε τέτοια μιά στιγμή ζεστή,
μπορούσα, αν πρόσταζε αυτή,
να σφάζω, για χατήρι της κι' αυτά τα γονικά μου...

"Όλα τα έξεκανα, γι' αυτή,
κρεθβάτι, λάμπα κρεμαστή,
μουφέ, τραπέζι κι' άφραση την καμαρούλα μου δεια
κι' απ' όλο μου τό τσανταχτό
νοικοκυριό μου, τό και τό
κράτησα, μόνο, ένα σοφά, για τα γλυκά της χάδια!..

Μά εκείνη ή άτιμη γεννά
όλάκερη τώρα χρονιά
έδινε τζάμπα, σ' άλλους τρεις, τις χάρες τού κορμιού της
και μοναχά εγώ, στερνός
τό πήρα κάθo, ο άχαμινός,
τό βραδυνά, τό απόπιωμα, πόπινα τού φιλιού της!..

Τό κρίμα μου είνε, Χριστέ,
τόσο μεγάλο, όσο ποτέ
και σέρνουμε στα γόνατα, ζητώντας τό έλεός σου...
Την άφρει πού σού ζητώ
δές μου και δές πώς σε κυττώ
και μη τόν ζόρικο και σύ μου κάνεις... τό Θεό σου!..

ΠΕΡΙ ΚΑΛΙΣΤΕΙΑ

Μου π'ας, μωρή,
για Μις Ψυρρή
και στον καθέφτη σου μπροστά τριήμερα στολιζέσαι,
στη γειτονιά,
ώμορφονιά
τούλια, γοβάκια, τρέμουσε, τρέχεις και μου δαιζέσαι.

Για τό καλό
σου, σού μιλώ,
ν' άφήσης τούς διανωνιμούς—τη γενεά σου πάσα!..
και δλ' αυτά
τά χαράτα,
γιατί θα π'ας για Μις Ψυρρή, γι' εγώ θα πάω για κάσσα!

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙ

Στον καρινό τόν καφετέ,
τού Παντελή τού Κουνενέ,
παίζω μπαμπούτι και κρατώ άνόρεχτα τα πούλια.
Γκίνα κι' έδω, γκίνα κι' έκει,
κι' έκει ή κουρτίνα σφαλιχτή, να με ποτίξη ζουλέια!..

Και παίζω και κυττώ δειλά,
στο παραθύρι σου ψηλά,
όχι! πότε πίσω θα φανής, απ' τό βασιλικό σου
κι' άφρημένος τα λευκά,
κολλώ στη διάρα μαλακά
—έτσι να παίζουσε κι' ατόι, πού θέλουν τό κακό σου!..

Σε σένα έχω τό μυαλό
και παίζω άλλα τών άλλω
και ή παρέα με κυττώ, παρέενα, αδερφάρα...
'Εθγα μονάχα ένα λεπτό,
για να μπορέσω, να σκεφτώ
και θα μου μείνη, όπως π'αι, στα χέρια μου ή έξάρα!..
Ο ΑΓΓΕΛΗΣ